

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI-4101-17-08/2011
P/11/073

Białystok, dnia 23 stycznia 2012 r.

Pan
Marek Szejder
Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 2
im. Zygmunta Augusta w Augustowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Zygmunta Augusta w Augustowie (zwanej dalej *Szkołą*) kontrolę organizacji i finansowania kształcenia oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2011 (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym 30 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie organizację i finansowanie kształcenia oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2011 (do 30 września). Ocena pozytywna kontrolowanej działalności wynika z:

- opracowania *Wieloletniego planu doskonalenia nauczycieli*,
- zapewnienia możliwości realizowania przez nauczycieli form doskonalenia określonych w *Wieloletnim planie doskonalenia nauczycieli*,
- prawidłowego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz rzetelnego ewidencjonowania i rozliczania poniesionych wydatków,
- podejmowania działań w celu rozwiązania zdiagnozowanych w Szkole problemów wychowawczych.

Stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na ocenę kontrolowanej działalności i dotyczyły:

- opracowania *Wieloletniego planu doskonalenia nauczycieli* z naruszeniem zasad określonych w § 6 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz.1701 ze zm.

podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków²,

- aktualizowanie *Wieloletniego planu doskonalenia nauczycieli* w zakresie szkoleń Rady Pedagogicznej i wybranych grup nauczycieli niezgodnie z obowiązującą procedurą,
 - nieuczestniczenia 15 % kadry pedagogicznej w żadnych formach doskonalenia zawodowego,
 - nierzetelnego prowadzenia bazy Systemu Informacji Oświatowej w zakresie dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli.
1. Elementy zasad organizacji systemu doskonalenia nauczycieli w Szkole zostały zawarte w opracowanym przez Pana Dyrektora i przyjętym we wrześniu 2008 r. przez Radę Pedagogiczną *Wieloletnim planie doskonalenia nauczycieli Szkoły /.../ na lata 2008-2013*. Przy jego opracowywaniu wykorzystano założenia *Pięcioletniego planu rozwoju szkoły na lata 2005-2010*, nie uwzględniono jednak wniosków nauczycieli o dofinansowanie indywidualnych form doskonalenia oraz planów rozwoju poszczególnych nauczycieli ubiegających się o wyższy stopień awansu zawodowego (w czasie opracowywania Planu o kolejny stopień awansu zawodowego ubiegało się 26 nauczycieli), a także potrzeb kadrowych (gdyż nie określono ich w planie rozwoju szkoły). Naruszono w ten sposób postanowienia § 6 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia *w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli /.../*.

Do zakończenia kontroli NIK *Wieloletni plan doskonalenia nauczycieli* nie został uzupełniony o indywidualne formy doskonalenia nauczycieli, zaś sporządzone aneksy – dotyczące planowanej tematyki narad i szkoleń Rady Pedagogicznej oraz wybranych grup nauczycieli – Pan Dyrektor wprowadził do Planu bez zatwierdzenia ich przez Radę Pedagogiczną. Było to niezgodne z dyspozycją art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, przekazującą organizację doskonalenia zawodowego nauczycieli do kompetencji rady pedagogicznej.

Wnioski o dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli były składane przez Pana Dyrektora do Urzędu Miejskiego w Augustowie w terminie określonym w § 6 ust. 2 rozporządzenia *w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli /.../* i zgodnie z *Regulaminem przyznawania dofinansowania na doskonalenie zawodowe nauczycieli w gminie miejskiej Augustów*. Siedem spośród 27 form doskonalenia, o dofinansowanie których wnioskował Pan Dyrektor, nie było wymienionych w *Wieloletnim planie doskonalenia nauczycieli*. Były one jednak uzasadnione potrzebami Szkoły.

2. W latach szkolnych 2008/2009-2010/2011 swoje umiejętności podnosiło odpowiednio 44, 21 i 24 nauczycieli, tj. 69%, 34% i 41% ogółu kadry pedagogicznej zatrudnionej w Szkole. Uczestniczyli oni w zewnętrznych kursach doskonalących, zorganizowanych przede wszystkim w formie warsztatów i seminariów trwających

² Dz. U. Nr 46, poz. 430

³ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 5272 ze zm.

do 20 godzin. W okresie objętym kontrolą w żadnych zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego nie wzięło udziału dziesięciu nauczycieli (16% kadry pedagogicznej), pomimo iż postanowienia art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela*⁴ obligują nauczycieli do podnoszenia swojej wiedzy ogólnej i zawodowej oraz korzystania z prawa pierwszeństwa do uczestnictwa we wszelkich formach doskonalenia zawodowego na najwyższym poziomie. Natomiast przepis § 20 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w *sprawie nadzoru pedagogicznego*⁵ zobowiązuje dyrektora szkoły do motywowania nauczycieli do doskonalenia i rozwoju zawodowego.

W latach szkolnych 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 zostały przeprowadzone wszystkie zaplanowane narady i szkolenia Rady Pedagogicznej oraz wybranych grup nauczycieli. Tematyką zrealizowanych w tych latach odpowiednio pięciu, siedmiu i sześciu narad i szkoleń były m.in. zmiany prawa oświatowego, metody nauczania oraz pracy z uczniami.

Szkoła we właściwy sposób reagowała na zdiagnozowane problemy wychowawcze, realizując programy terapeutyczne, prowadząc rozmowy z rodzicami, kierując uczniów do odpowiednich placówek specjalistycznych oraz na kolonie socjoterapeutyczne. W okresie objętym kontrolą 14 nauczycieli doskonalilo także umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.

3. W latach 2009-2011 (do 30 września) na doskonalenie zawodowe nauczycieli wydatkowano odpowiednio 11.677 zł, 13.257 zł i 422 zł. Środki te wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem określonym w § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia w *sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli /.../*, dofinansowując między innymi kursy, szkolenia, koszty przejazdów, zakwaterowania i wyżywienia nauczycieli uczestniczących w różnych formach doskonalenia. Prawidłowo również ewidencjonowano ponoszone wydatki, wykazując je we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, w rozdziale 80146 *Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli*. Z wykonania wydatków na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli terminowo i rzetelnie sporządzano sprawozdania, o których mowa w § 6 ust. 3 powołanego rozporządzenia.
4. Szkoła nierzetelnie prowadziła bazę danych Systemu Informacji Oświatowej (SIO) w zakresie informacji o kształceniu i doskonaleniu nauczycieli, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1 lit h ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o *systemie informacji oświatowej*⁶. W SIO, na skutek błędu pracownika wprowadzającego dane do systemu, nie zamieszczono żadnych informacji o ukończonych przez nauczycieli formach kształcenia i doskonalenia zawodowego, pomimo iż w okresie objętym kontrolą doskonalilo się łącznie 144 nauczycieli. Pan Dyrektor nie wywiązał się również z obowiązku sprawdzenia kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych w SIO, wynikającego z art. 7 ust. 1 powołanej ustawy.

⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 168, poz. 1324

⁶ Dz. U. Nr 49 poz. 463 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) uzupełnienie *Wieloletniego planu doskonalenia nauczycieli* o formy kształcenia i doskonalenia zawodowego, wynikające z wniosków nauczycieli ubiegających się o dofinansowanie indywidualnych form doskonalenia oraz planów rozwoju poszczególnych nauczycieli ubiegających się o wyższy stopień awansu zawodowego i przedstawienie go do zatwierdzenia Radzie Pedagogicznej,
- 2) podjęcie działań w celu zmotywowania wszystkich nauczycieli do podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez doksztalcenie i doskonalenie zawodowe,
- 3) zamieszczanie w SIO wymaganych danych z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz weryfikowanie ich kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR